Preliminarii

Cartea de față îşi propune să răspundă cerințelor actuale privind cercetarea limbii vorbite în spațiul dialectal românesc. Dacă primele capitole sînt consacrate unor probleme teoretice fundamentale ale dialectologiei româneşti (raportul limbă-dialect, variantele teritoriale ale limbii, repartiția dialectală a dacoromânei, descrierea celor patru dialecte ale limbii române, în general), partea finală a lucrării are în vedere ilustrarea varietății regionale actuale prin intermediul unor studii de caz şi sinteze (de ex., descrierea particularităților unor graiuri, cum ar fi cele din Mănăstirea Humorului, Vicovu de Jos, Straja – din Bucovina, ori Gârda de Sus şi Scărişoara – din Munții Apuseni; prezentarea fenomenului palatalizării labialelor pe baza exemplelor consemnate în atlasele lingvistice moldoveneşti), pornind de la texte dialectale actuale, transcrise fonetic după sistemul utilizat de *Atlasul Lingvistic Român*, cu semne diacritice.

Întrucît subiectul vorbitor este, de regulă, posesorul unor registre variate de exprimare, înregistrările actuale efectuate în unele puncte din Bucovina şi din Țara Moților ne-au determinat să operăm o selecție a informatorilor respectînd atît variația diatopică, cît şi variația diastratică, să identificăm un raport corect între inovație și conservatorism.

Ținînd cont că anchetele dialectale pentru *NALR pe regiuni* au fost efectuate acum peste patru decenii, că schimbările lingvistice datorate influenței mass-media şi a normei literare s-au intensificat, mai ales după căderea comunismului (acțiunea

BDD-B344-1 © 2014 Vasiliana '98
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 17:12:37 UTC)

nivelatoare a limbii naționale unice asupra graiurilor locale manifestîndu-se peste tot, asupra tuturor generațiilor şi categoriilor de vorbitori), lucrarea de față se doreşte a fi o descriere a fenomenelor fonetice, lexicale şi morfosintactice a dialectelor româneşti şi a graiurilor dacoromânei actuale. Din acest punct de vedere, concluziile noastre privitoare la româna vorbită dialectală ar putea stimula interesul dialectologilor, specialiştilor în istoria limbii române, studenților filologi, cercetătorilor interesați de limba română vorbită în general sau de situația actuală a graiurilor româneşti, în special.

BDD-B344-1 © 2014 Vasiliana '98
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.58 (2026-11-16 17:12:37 UTC)